

YAPILANDIRMACI YAKLAŞIMI BENİMSEYEN SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM SÜRECİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ*

Ayşegül TURAL**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; ilköğretim öğrencilerinin Yapılandırmacı yaklaşımı benimseyen sosyal bilgiler dersi öğretim sürecine yönelik algılarını belirlemektir. *Çalışma grubu, 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılında Ankara ili Sincan ilçesi Atatürk İlköğretim Okulunda öğrenim gören 48 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından 5 adet açık uçlu sorudan meydana gelen yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Sonuç olarak öğrenciler, Yapılandırmacı yaklaşımı benimseyen sosyal bilgiler dersini zevkli ve etkili buldukları, öğretim sürecinde kendilerinin aktif olmasının zengin bir süreç meydana getirdiği, derse katılımlarını desteklediği konularında birleşmiştir.*

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Yapılandırmacı Yaklaşım

OPINIONS OF THE STUDENTS ABOUT THE PROCESS OF TEACHING SOCIAL STUDIES COURSE BASED ON CONSTRUCTIVIST APPROACH

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the children's perception of the process of teaching Social Sciences course based on constructivist

* Bu çalışma, Yrd. Doç. Dr. A.Kürşat GÖKKAYA danışmanlığında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Ayşegül TURAL tarafından 2011'de hazırlanan "Sosyal Bilgilerde Yapılandırmacı Yaklaşımla Kavram Öğretimine Yönelik Model Geliştirme" isimli doktora tezi temel alınarak hazırlanmıştır.

** Yrd. Doç. Dr. Bartın Üniversitesi, Sınıf Öğretmenliği A.B.D., aysegulankara06@hotmail.com

approach. Working group consist of 48 students, who study in the sections of 6-A/6-B in an elementary school in Sincan District in the province Ankara. In the research, a structured interview form consisting 5 open-ended questions prepared by the researcher was used as data collection tool. As a result, children came to terms that they found social sciences course based on constructivist approach very pleasant and efficient, that it created a period in which they could be active during teaching process, that it supported their participation.

Key Words: Social Sciences, Constructivist Approach

GİRİŞ

Eğitim, bireyde kendi yaşantıları yoluyla davranış değişikliği meydana getirme sürecidir (Erden, 2009: 13). Bir diğer tanımla, Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1979: 12). Öğretim ise, Okullarda yapılan planlı, kontrollü ve örgütlenmiş öğretme faaliyetleridir (Erden, 2009: 19).

Sosyal bilimlerin temel kazanımlarının, öğrencilerin yaşları, fiziksel ve ruhsal özellikleri gibi unsurların göz önüne alınarak aktarıldığı öğretim programı olan Sosyal Bilgiler (Yazıcı, 2006: 7), dersi de günümüzde öğrenme-öğretme süreçleri açısından üzerinde durulan önemli bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyleri hayata hazırlama ve sosyal bir birey olarak yetiştirme sürecinde önemli yeri olan Sosyal Bilgiler dersi öğretim sürecinin son yıllarda çağdaş eğitim anlayışı çerçevesinde revize edilmesi de bu bağlamda sevindirici bir gelişme olarak görülmektedir.

Bu revizyon sürecinde günümüzün eğitim anlayışını temsil eden Yapılandırmacı Yaklaşım dikkate alınmış ve öğretim programları başta olmak üzere öğrenme-öğretme süreçleri bu doğrultuda yeniden yapılanmıştır. Çağdaş eğitim anlayışını ifade eden Yapılandırmacı Yaklaşımın içeriğinin incelenmesi de bu açıdan gerekli görülmektedir. Yapılandırmacı yaklaşım, tüm derslerde öğrenme-öğretme sürecinin merkezine öğrenen bireyleri yerleştiren böylece bireylerin tüm öğrenme-öğretme süreci boyunca aktif bir katılımcı olabilmesini destekleyen modern bir yaklaşımdır (Chen, 2003: 21). Bu etkin katılım sürecinde bireylerin derse katılmaya istekli olmaları,

yaratıcı (Strommen ve Lincoln, 1992: 468) ve çok yönlü bir bakış açısıyla bilgiyi yeniden yapılandırmaları ön görülmektedir.

Yeni karşılaşılan bilginin öğrenen bireyler tarafından aktif katılımı, yaparak yaşayarak öğrenildiği bu süreçte, öğrenen bireylerin öğrenme anlayışlarına ilişkin 4 temel soru öne çıkmaktadır. Buna göre öğrenciler:

1. Bilgiyi nasıl seçer, edinir ve yapılandırır?
2. Bilgiyi nasıl bütünleştirir ve korurlar?
3. Kullanmaları gerektiğinde, bilgiyi nasıl geri getirirler?
4. Etkili öğrenme becerilerini nasıl geliştirirler? (Özdemir, Yalın ve Sezgin, 2008: 200).

Bu öğrenme-öğretme süreci içinde öğretmen ve eğitimcilere ise sürece en iyi şekilde rehberlik etmek ve öğrenen bireylerin, etkili ve kalıcı bir şekilde bilgiyi kazanıp, hayatlarına uygulayabilmeleri bakımından, süreci esnek ve zengin bir düzenle sunmaları beklenmektedir.

Yapılandırmacı Yaklaşımı benimseyen öğretmen, öğrenme ortamlarındaki mutlak otorite değil, öğrenen bireylerin yeni bilgileri keşfedip öğrenmesinde ve anlamlandırmasında onları destekleyen, hata ve eksiklerini fark ederek gidermelerinde rehberlik eden kişi olarak görülmektedir (Şimşek, 2004: 126). Yapılandırmacı Yaklaşımı benimseyen öğretmen, bireyler arasındaki farklılıkları görüp, bunu eğitim ortamlarının zenginliği olarak görüp, buna göre, her öğrenciye hitap eden etkinlik ve öğrenme süreçleri oluşturabilmelidir. Çünkü unutulmamalıdır ki, Yapılandırmacı Yaklaşım için her birey değerli ve önemlidir, mutlaka kazanılmalıdır.

Yapılandırmacı Yaklaşımı benimseyen ve bu doğrultuda bir öğrenme-öğretme süreci yürütmeyi hedefleyen öğretmenler, öğrenme ortamlarında, bireylerin her birinin değerli ve biricik olup, farklı yaşantıları, farklı öğrenme anlayışları olduğu ön görüşünden yola çıkarak, çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini, öğrenen bireylerin ilgileri doğrultusunda öğrenme ortamlarında kullanabilmelidir (Chen, 2003: 20). Bu sayede, öğrenen bireyler için gerçek anlamda yaşamlarıyla uyumlu, zengin ve verimli, zevkli bir öğretim süreci oluşturulabilecektir. Bu görüş doğrultusunda, Yapılandırmacı Yaklaşımın temel alındığı öğrenme ortamlarında (sınıflarda) zengin bir süreci desteklemek açısından, öğrenen bireylerin bilgiyi öğrenme ve

zihinlerinde yeniden yapılandırmalarını destekleyici çeşitli öğrenme yöntem ve stratejilerinin kullanımının üzerinde önemle durulmaktadır (Jackson, 2006: 8).

Öğrencilerin öğrenme ortamları içerisinde kendi bireysel özellik ve farklılıkları ile geldikleri bilinmekte olup, buna göre herkese hitap eden zengin ve gelişmiş bir süreç ortaya konulmalıdır. Bu tür zengin süreçlerde bireyler kendilerini özgürce ve istedikleri şekilde rahatça ifade edebilmekte ve öğrenme sürecinde bire bir aktif olarak yer almaktadır. Buna göre öğretim programlarında Yapılandırmacı Yaklaşım temel alınmakla birlikte, öğrenme ortamlarında odak noktası öğretmenden, öğrenen bireylere geçmiştir. Öğrenme sürecinin merkezinde olan öğrencinin inanış, özellik ve değerleri, becerileri vb. çok önemli görülmektedir.

Öğrencilerin en iyi şekilde öğrenebilmesi için gerekli ortamların yanı sıra bunu destekleyici ek etkinlikler ve materyaller de öğrenme süreçlerine artık daha önemle alınmaktadır. Böylece öğrencilerin gelişimsel süreçleri desteklenmekte ve öğrenen her birey hayata hazırlanmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Yapılandırmacı Yaklaşım Dayalı Sosyal Bilgiler dersi öğretim sürecine ilişkin ilköğretim öğrencilerinin görüşlerini belirleyebilmektir.

Araştırmanın Önemi

Araştırmanın, ilköğretim öğrencilerinin Sosyal Bilgiler derslerine ilişkin tutumlarını ve Sosyal Bilgiler derslerinde Yapılandırmacı Yaklaşım başta olmak üzere, çağdaş eğitim anlayışını yansıtan yeni yaklaşım, yöntem ve tekniklerin kullanılmasının etkileri görebilmek açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmadan elde edilen bulguların ilerleyen yıllarda bu konuda yapılacak olan çalışmalara yol göstereceği düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

Ankara İli Sincan İlçesinde araştırma için seçilen ilköğretim okulu ile,

Araştırmanın uygulama boyutunun gerçekleştirildiği 'Demokrasinin Serüveni' ünitesi ile,

Araştırmada kullanılan ölçme aracı ve uygulanan etkinlikler ile,

Öğrencilerin ölçme aracına verdikleri yanıtlar ile sınırlıdır.

YÖNTEM

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemine dayalı olarak doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. Doküman inceleme tekniğinde, araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında kapsamlı bilgi elde edilebilecek durumdaki yazılı materyallerin analiz edilmesi suretiyle incelenmesi kastedilmektedir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanmış olan 'Yapılandırılmış Görüşme Formu' kullanılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubu, Ankara İli Sincan İlçesinde M.E.B.'na bağlı olan İlköğretim Okullarındaki 6. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu çalışma grubu içerisinde Ankara İli Sincan İlçesi'nde bulunan Atatürk İlköğretim Okulu 6. sınıf öğrencilerinden 48 öğrenci ise araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Bilgilerine İlişkin Tabloya Aşağıda Yer verilmiştir:

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet, Doğum Yeri, Aile Tipi, Gelir durumu ve Sosyal Bilgiler Dersi Akademik Başarısı Değişkenlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kız	23	47,9
Erkek	25	52,1
Doğum Yeri	f	%
İl	44	91,7
İlçe	4	8,3
Aile Tipi	f	%
Çekirdek Aile	38	79,2
Geniş Aile	10	20,8
Gelir Durumu	f	%
500-750 TL	8	16,7
751-1000 TL	15	31,3
1001-1250 TL	11	22,9
1251 TL ve üzeri	14	29,2
Sosyal Bilgiler Dersi Notları	f	%
Bir, İki, Üç	15	31,3
Dört	16	33,3
Beş	17	35,4
Toplam	48	100,0

Tablo 1’de de görüldüğü gibi öğrencilerin 23’ünü (%47,9) kız öğrenciler, 25’ini de (%52,1) erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 44’ünü İl merkezinde doğan öğrenciler, 4’ünü ise ilçede doğan öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin 38’i Çekirdek Aile tipine sahipken, 10’u ise Geniş Aileye sahiptir. Öğrencilerin 8’inin 500- 750 TL, 15’inin 751-1000 TL, 11’inin 1001-1250 TL, 14’ünün ise 1251 TL ve üzerinde gelir durumuna sahip olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 15’inin Sosyal Bilgiler Dersi akademik başarı ortalamalarının “3 ve altı” olduğunu, öğrencilerin 16’sının Sosyal Bilgiler Dersi akademik başarı ortalamalarının “4” olduğunu, öğrencilerin 17’sinin ise Sosyal Bilgiler Dersi akademik başarı ortalamalarının “5” olduğunu görmekteyiz.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada öğrencilerin, İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi ‘Demokrasinin Serüveni’ ünitesi kapsamında bir uygulama yapılmıştır. Öğrencilerin araştırma süreci ve uygulama yapılan kavramlara yönelik görüşlerini alabilmek için ‘Yapılandırılmış Görüşme Formu’ kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan form, uzman görüşleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Yapılandırılmış Görüşme Formu

Görüşme, en az iki kişi arasında sözlü olarak gerçekleştirilen bir iletişim sürecidir. Görüşme, araştırma boyunca cevap aranan sorular çerçevesinde ilgili kişilerden veri toplama şeklinde ifade edilebilir. Belli bir konu ya da soruya ilişkin olarak derinlemesine bilgi alabilmeye imkan verir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2011: 161).

Görüşme yaklaşımı, görüşme sırasında irdelenecek olan konu ve sorular listesini kapsamaktadır. Görüşme Formu Yöntemi, benzer konulara yönelmek yoluyla değişik insanlardan aynı tür bilgilerin alınması amacına göre hazırlanmaktadır. Bu yöntemle, araştırmacı konu ve alana sadık kalmak kaydıyla, hem önceden hazırladığı soruları sorma hem de bu sorulara daha ayrıntılı bilgi alabilmek adına ek sorular sorma özgürlüğüne sahiptir (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 122).

Bu araştırmada kullanılan ‘Yapılandırılmış Görüşme Formu’ araştırmacı tarafından uzman görüşlerine başvurularak geliştirilmiştir. Araştırmanın son aşamasında random olarak seçilen öğrencilere, gönüllük esaslı temel alınarak uygulanan görüşme formu ile kavram öğretimi sürecinin

işlerliği ve kalitesi üzerine öğrencilerin ne düşündükleri, fikir ve önerilerine ulaşabilmek amaçlanmıştır.

Veri Toplama Süreci ve Analizi

Veriler, 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılı Bahar yarıyılında toplanmıştır. Araştırmacı tarafından gerçekleştirilen uygulama öncesi araştırmaya katılan öğrencilere, uygulama süreci ile ilgili ön bilgiler verilmiştir. Araştırmanın tüm uygulama aşaması, araştırmacı tarafından gerçekleştirildi.

Yapılandırılmış Görüşme Formlarından elde edilen veriler betimsel analiz yoluyla çözümlenmiştir. Elde edilen veriler araştırma soruları doğrultusunda temalar halinde sınıflanmış, veriler bu temalara göre özetlenmiş ve ilgili alıntılarla desteklenmiştir. Son aşamada ise bulgular açıklanmış, ilişkilendirmeler yapılarak elde edilen sonuç anlamlandırılmaya çalışılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, Yapılandırılmış Görüşme Formu ile elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmiştir.

Öğrencilerin “Demokrasinin Serüveni” Ünitesinden Seçilmiş olan Kavramlara Yönelik Kavram Yanılgılarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmada Öğrencilerin “Demokrasinin Serüveni” Ünitesinden Seçilmiş olan Kavramlara Yönelik Kavram Yanılgıları olup olmadığı da araştırılmıştır. Araştırma sürecinde elde edilen bulgular tablo. 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Öğrencilerin Kavram Yanılgılarına İlişkin Sonuçlar

Kavramlar	Ne ile eşleştiriyorum?	Kavram Yanılgısı Durumu
ÇAĞ	Milat, Vakit, Kronoloji, İnsan, Tarih	Var
KRONOLOJİ	Zaman Çizelgesi, İnsan Yaşamı, Çağ, Savaş, Takvim, Düzen	Var
EŞİTLİK	Seçim, Cumhuriyet, Hak, Terazî	Var
HAK	Oy, İnsan Hakları, Hukuk, Kural	Var
HUKUK	Mahkeme, Hak, Eşitlik	Var

ÖZGÜRLÜK	Demokrasi, Cumhuriyet, Hür Olmak, Yaşam	Yok
DEMOKRASİ	Sandık, Cumhuriyet, Hak, Eşitlik, Egemenlik	Yok
CUMHURİYET	Demokrasi, Egemenlik, Yönetim Biçimi	Yok
BİLİM	Biyoloji, İlim, İcat, Deney, Araştırma	Var
DEVLET	Osmanlı Devleti, Demokrasi, Millet, Egemenlik	Var
KÜLTÜR	İpek Yolu, Gelenek-görenek, Sözlü Edebiyat, Yemek, Düğün	Var
MİLLET	Halk, Devlet, Ulus	Yok

Bu bulgular, öğrencilerin ‘Özgürlük, Demokrasi, Cumhuriyet, Millet’ kavramlarını doğru biçimde anlayıp, tanımladıklarını ve uygun eşleştirmelere gittiklerini göstermiştir. Ancak, ‘Çağ, Kronoloji, Eşitlik, Hak, Hukuk, Bilim, Devlet, Kültür’ kavramlarında ise öğrencilerin çeşitli kavram yanlışlarına düştükleri belirlenmiştir. Bu kavramlarda öğrencilerin bazı hatalı ve yanlış bilgileri olduğu ve ilişkilendirme noktasında uygun olmayan eşleştirmelere de gittikleri görülmüştür.

Öğrencilerin “Demokrasinin Serüveni” Ünitesinden Seçilmiş olan Kavramlara Yönelik Yapılandırılmış Görüşme Formuna Verdikleri Cevaplara İlişkin Sonuçlar

Araştırmada kullanılan Görüşme Formu aracılığı ile araştırmaya katılan öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersi ve Yapılan Araştırmaya ilişkin olarak hazırlanan sorulara ne tür yanıtlar verdikleri incelenmiştir.

Görüşme Formunun Birinci Sorusunda, ‘*Sosyal Bilgiler Dersiniz çalışmalarınız öncesinde nasıl işlenmektedir?*’ sorusuna ilişkin öğrenci görüşlerine başvurulmuştur. Buna göre, yapılan araştırma öncesinde, Sosyal Bilgiler Derslerinin ders kitabına dayalı olarak, öğretmen merkezli yürütüldüğü ve ders tekrarına ihtiyaç duyulduğu görülmüştür.

Görüşme Formunun İkinci Sorusunda, ‘*Size göre Sosyal Bilgiler Dersi nasıl işlenirse, sizin için daha faydalı olur?*’ sorusuna ilişkin öğrenci görüşlerine başvurulmuştur. Buna göre, öğrencilerin, Sosyal Bilgiler Derslerinde Yapılandırmacı Yaklaşımı temel alan etkinlik ve uygulamalar ile zenginleştirilmiş öğrenme-öğretme sürecine sıcak baktıkları görülmüştür.

Görüşme Formunun Üçüncü Sorusunda, *'Yapılandırmacı Anlayışı benimseyen Sosyal Bilgiler derslerinin, okul dışındaki hayatınıza katkı sağladığını düşünüyor musunuz?'* sorusuna ilişkin öğrenci görüşlerine başvurulmuştur. Buna göre, öğrencilerin, Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı ile yürütülen Sosyal Bilgiler Derslerinin faydalı olduğu, öğrenme sürecinde öğrenilen bilgi ve kavramların hayata uygulanabilir olduğunu belirttikleri görülmüştür.

Görüşme Formunun Dördüncü Sorusunda, *'Yapılandırmacı Sosyal Bilgiler dersi uygulamalarının size neler kazandırdığını düşünüyorsunuz? (Bu soruya ilgili kavramlar açısından yanıt verilecektir)'* sorusuna ilişkin öğrenci görüşlerine başvurulmuştur. Buna göre, Yapılandırmacı Yaklaşım İle yürütülen Sosyal Bilgiler Derslerinin özellikle kavram kazanımı açısından etkili ve anlaşılır olduğu, öğrenme-öğretme sürecinin daha düzenli hale geldiği görülmüştür.

Görüşme Formunun Beşinci Sorusunda, *'Uygulama sürecindeki tüm çalışmalarını değerlendirecek olursanız, sizce nasıldı?'* sorusuna ilişkin öğrenci görüşlerine başvurulmuştur. Buna göre, araştırmanın deneysel uygulama süreci düşünüldüğünde, öğrenciler için oldukça zevkli, eğlenirken öğrendikleri verimli bir uygulama süreci geçirdikleri ve kendilerinin kavram kazanımı açısından çok zevkli, eğlenceli ve kalıcı olduğu üzerinde durdukları görülmüştür.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde uygulama süresince ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir. Yapılan araştırma sürecinde öğrencilerin üzerinde çalışılan kavramların birçoğuna yönelik olarak çeşitli hatalara ve kavram yanlışlarına düştükleri görülmüştür. Ancak bu yanlışlar uygulama süreci boyunca giderilmeye çalışılmış ve sonuçta, öğrencilerin tüm etkinlik ve uygulamalar neticesinde, kavramları en doğru ve anlaşılır biçimde kavrayıp kazanabildikleri ve doğru tanımlara ulaşabildikleri görülmüştür. Bu da yapılan uygulamaların bu noktada başarılı sonuçlar verdiğini göstermiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersi ve Yapılan Araştırmaya ilişkin olarak Yapılandırılmış Görüşme Formu formatında hazırlanan açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar incelendiğinde ise,

Sosyal Bilgiler Derslerinin uygulama öncesinde, daha çok ders kitabına dayalı ve öğretmen merkezli olarak işlendiği, ara sıra projeksiyon ale-tinden faydalanılarak ders sunumlarının da yapıldığı, derslerin öğrenme-öğretme süreci açısından zevkli ve yeterince anlaşılır olamadığı, bu nedenle de evde mutlaka ders tekrarı gerektirdiği üzerinde durdukları görülmüş.

Sosyal Bilgiler Dersi Nasıl İşlenmesi isteniyor sorusuna ilişkin olarak, derse yönelik etkinlik ve materyallerin, araç-gereçlerin daha çok öğrenme ortamlarında kullanılması, özellikle de Sosyal Bilgiler Dersinin tüm ünitele-rinde Bulmaca gibi öğrenciler için zevkli olan etkinliklerin sıkça kullanıldığı, Yapılandırmacı Yaklaşımaya dayalı eğitim-öğretim sürecinin daha yaygın olarak derslerde işe koşulmasının istendiği görülmüştür.

Yapılandırmacı Yaklaşımaya dayalı Kavram Öğretiminin ve öğrenme etkinliklerinin faydalı olduğu, öğrenilen bilgi ve kavramların hayata aktarı-lıp, uygulanabilir olduğu görülmüştür.

Yapılandırmacı Yaklaşımaya dayalı Sosyal Bilgiler Dersinin daha etkili ve anlaşılır olduğu, öğrenme-öğretme sürecinin daha düzenli hale geldiği ve kavram kazanma açısından olumlu sonuçlar verdiği görülmüştür.

Tüm uygulama süreci düşünüldüğünde, çalışmanın güzel ve anlaşılır olup, öğrenciler için işe yarayan sonuçlar verdiği, eğlenirken öğrenmelerine fırsat tanıdığı görülmüştür. Buradan hareketle, öğrencilerin, bu tür ça-lışmaların tekrarlanması yönündeki istekleri görülmüştür.

Bu sonuçlara dayanarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Araştırma sürecinde Yapılandırmacı Yaklaşımaya dayalı etkinlik ve uygulamaların, öğrenciler üzerindeki olumlu ve kalıcı etkileri gözlenmiş olup, Kavram Başarı Testine verdikleri cevaplar üzerinde de başarılarını arttırdığı görülmüştür. Buna dayanarak, Yapılandırmacı Yaklaşımaya dayalı etkinlik, uygulama ve materyallere Sosyal Bilgiler Derslerinde daha çok yer verilebilir ve kavram öğretiminde daha sıklıkla bu yaklaşım temelinde ça-lışmalar yapılabilir.

2. Öğrencilere Sosyal Bilgiler Derslerinde kendilerini daha çok ifade edebilecekleri fırsatlar sunulmalıdır. Bu amaçla, öğrencilere ders içeriğinden yola çıkılarak öğrencilerin kendilerinin ifade edebildikleri çeşitli öğrenme ürünleri ortaya çıkarabilecekleri ortamlar hazırlanmalı ve öğrenciler bu aşamalarda desteklenmelidir.

3. Sosyal Bilgiler Dersi öğretmenleri her bireyin farklı yaşantılar içerisinden geldiğini, her öğrencinin ilgi ve öğrenme ihtiyaçlarının farklı olduğunu göz önünde tutarak, öğrenme ortamında her düzeydeki öğrenciye hitap edebilecek etkinlik ve materyaller kullanabilmelidir. Böylelikle farklı ilgi, istek ve ihtiyaçlara sahip de olsalar her öğrencinin kazanılabileceği unutulmamalıdır.

4. Araştırma süresince öğrencilerin üzerinde çalışılmak üzere seçilmiş olan kavramlara yönelik çeşitli kavram yanılgılarına sahip oldukları, kavramları ilişkilendirme ve tanımlayabilme noktasında bazı hatalara düştükleri görülmüş olup, uygulama süreci sonunda bu hatalar ve yanılgıların büyük oranda giderildiği görülmüştür. Bu nedenle, bundan sonraki yapılacak olan çalışmalarda, öğrencilerin kavramları daha iyi tanıyıp, kavramalarını sağlayacak etkinlik ve uygulamaların daha çok üzerinde durulması kaliteli ve amacına uygun olacak bir eğitim-öğretim için uygun olabilir.

KAYNAKÇA

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. ve diğerleri. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (8. Baskı). Pegem Akademi: Ankara.

CHEN, C. (2003). A Constructivist Approach to Teaching; Implications in Teaching Computer Networking. *Information Technology, Learning and Performance Journal*, 21(2), 17-27.

ERDEN, M. (2009). *Eğitim Bilimlerine Giriş*, 4. Baskı, Arkadaş Yayınları: Ankara.

ERTÜRK, S. (1979). *Eğitimde Program Geliştirme*, Yelkentepe Yayınları: Ankara.

JACKSON, S. Robert. (2006). *Using Constructivist Methods to Teach Social Studies to Special Education Students*. ED 7999: Terminal Masters Project. Wayne State University Detroit:Michigan.

ÖZDEMİR, S. , YALIN, H. İbrahim. , SEZGİN, F. (2008). *Eğitim Bilimine Giriş*. (Geliştirilmiş 6. Baskı). Nobel Yayın Dağıtım: Ankara.

STROMMEN, Eric, F. , LİNCOLN, B. (1992). Constructivism, Technology and The Future of Classroom Learning, *Education and Urban Society*, 24(4), 466-476.

ŞİMŞEK, N. (2004). Yapılandırmacı öğrenme ve öğretime eleştirel bir yaklaşım. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 3(5), 115-139.

YAZICI, K. (2006). *Sosyal bilgiler derslerinde okuduğunu anlama becerilerinin geliştirilmesinde B-B-Ö (Bildiklerim-Bilmek İstediklerim-Öğrendiklerim) stratejisinin kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve derse karşı olan tutumlarına etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

YILDIRIM, A., ŞİMŞEK, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, (8. Baskı). Seçkin Yayınevi: Ankara.